

Journal of Kwan Phayao (jkp)

วารสารกวันพะเยา

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 - มกราคม - กุมภาพันธ์ 2567 Vol.1 No.1 - January - February 2024

ISSN : 3057-109X (Online)

สถาบันพะเยาวิชาการ เลขที่ 3 ซอย ประชานิเวศน์ 59 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร 10140
Phayao Academic Institute No. 3, Soi Pracha Uthit 59, Bang Mue Subdistrict, Thung Khru District, Bangkok 10140.
Tel: 0655344493

วารสารกวีานพะเยา

Journal of Kwan Phayao

Vol 1 No.1 (January-February 2024)

ISSN : 3057-109X (Online)

_ * ***** _

📖 วัตถุประสงค์

วารสารกวีานพะเยา เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เจ้าของ

สถาบันพระยาวิชาการ เลขที่ 3 ซอย ประชาอุทิศ 59 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
10140 ประเทศไทย Tel: +6650340403 Email: journal.kwanphayao@gmail.com

ที่ปรึกษา

ผศ. ดร.สมชาย ดำเนิน

สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

E-mail: Somchai.dam@mcu.ac.th

บรรณาธิการ

ผศ. ดร.เกษฎา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัช ด้วงทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รองศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ สุวีรางกูร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต ปุณรัตน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัธน์ หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

 ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

ดวงใจ บุญโยง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

E-mail: duangjai.tak11@gmail.com

โทรศัพท์ : 085-0340403

ณัฐกานต์ บุญยีน

บริษัท อินโนนิตี จำกัด

E-mail: journal.kwanphayao@gmail.com

โทรศัพท์ : 089-6324192

พิชญ์ ศรีพรรณ

สถาบันพะเยาวิชาการ

E-mail: journal.kwanphayao@gmail.com

โทรศัพท์ : 089-2066062

 ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ดวงใจ บุญโยง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

E-mail: duangjai.tak11@gmail.com

โทรศัพท์ : 085-0340403

☞ ฝ่ายกฎหมาย

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

☞ พิสูจน์อักษร

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ ออกแบบปก

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

☞ จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ พิมพ์

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง

จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารกวีานพะเยา เป็นฉบับปฐมฤกษ์ ประจำปีพุทธศักราช 2567 มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 2 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 3 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ ขอขอบคุณผู้นิพนธ์บทความ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ช)

การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย	1-27
--	------

THE MANAGEMENT OF MUNICIPAL SOLID WASTE BY THE RESIDENTS OF
KUANWAN SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG NONG KHAI DISTRICT, NONG
KHAI PROVINCE

ธีรเดช ปานมีศรี และ ธัญรดี เทพวงษา

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียน นายสิบทหารบก	28-39
---	-------

THE 2023 HOUSE OF REPRESENTATIVES ELECTION FOR THE ARMY NON-
COMMISSIONED OFFICERS' SCHOOL PERSONNEL

คมกฤษ จิตแก้ว

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	40-47
--	-------

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGY IN PROMOTING CREATIVE
LEARNING

ณัฐกานต์ บุญเย็น, ดวงใจ บุญโยง, พิษญา ศรีพรรณ และ เกษฎา ผาทอง

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพฤติกรรมของเยาวชนใน ยุคดิจิทัล	56-65
--	-------

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL CHANGES AND YOUTH BEHAVIOR
IN THE DIGITAL AGE

พระครูสุตสารบัณฑิต (จำนง ผมไผ่)

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา	63-86
---	-------

THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE AND SKILLS IN THE 21st CENTURY :
A CASE STUDY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์ และ พระมหาอรุณ ปญญารุโณ

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

80-104

การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน
อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย*

THE MANAGEMENT OF MUNICIPAL SOLID WASTE BY THE RESIDENTS
OF KUANWAN SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG NONG KHAI
DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE

ธีรเดช ปานมีศรี¹ และ ธีรเดช เทพวงษา²

Thiradech Panmisri¹ and Thanaradee Thepongsas²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹⁻²Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding author E-mail: amanichai2535@gmail.com

วันที่รับบทความ : 19 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 8 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 20 กุมภาพันธ์ 2567

Received 19 January 2024; Revised 8 February 2024; Accepted 20 February 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ใน 3 ลักษณะ คือ การลด การเกิดขยะมูลฝอยการนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยการสุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน จำนวน 4,181 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 15 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและลักษณะที่อยู่อาศัยและปัจจัยที่มีผลต่อ

Citation:

* ธีรเดช ปานมีศรี และ ธีรเดช เทพวงษา. (2567). การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. วารสารกวีณพะยา, 1(1), 1-27.

Thiradech Panmisri and Thanaradee Thepongsas. (2024). The management of municipal solid waste by the residents of Kuanwan Subdistrict Municipality, Mueang Nong Khai District, Nong Khai Province. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 1-27.;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการมีส่วนร่วมในการ จัดการขยะมูลฝอย และตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแบ่งออก เป็นการลดการเกิดขยะมูลฝอยการนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพรรณนาสถิติทดสอบและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับน้อย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี

2) พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะการนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกประเภทขยะอยู่ในระดับพอใช้

3) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยและการคัดแยกขยะมูลฝอย คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูล และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยส่วนความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมและด้านอื่นๆ

คำสำคัญ: การจัดการ, ขยะมูลฝอย, ประชาชน

Abstract

This study is a study of the waste management behavior of people in Kuan Wan Subdistrict Municipality, Mueang Nong Khai District, Nong Khai Province in 3 aspects: waste reduction, waste reuse, and waste separation. The sample population of 7 villages, totaling 4,181 people, was randomly selected using simple random sampling. The sample size of Yamane was 15 people. The variables used in this research were divided into independent variables: gender, age, education level, length of stay in the community, monthly household

income, number of household members, and type of residence. Factors affecting waste management behavior were knowledge of waste management, awareness of waste management news, and participation in waste management. The dependent variable was waste management behavior, which was divided into waste reduction, waste reuse, and waste separation. The research instrument was a questionnaire developed by the researcher for data collection. The statistics used for data analysis were descriptive statistics, test statistics, and one-way analysis of variance.

The research results found that:

1) Most of the sample had a good level of knowledge about waste management and had a low level of awareness of waste management news. and participation in waste management is at a good level

2) The overall waste management behavior of the people is at a fair level when considering each aspect. It was found that most people have waste management behaviors in terms of reducing waste generation, reusing, and sorting waste at a fair level.

3) Factors affecting waste management behaviors in terms of reducing waste generation and sorting waste are awareness of news about waste management and participation in waste management. Knowledge about waste management has no effect on overall waste management behavior and other aspects.

Keywords: Management, Waste, People

บทนำ

ปัญหาของขยะมูลฝอย เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวของเมืองสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการขยายตัวการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและด้านเทคโนโลยี ขยะมูลฝอยจึงเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดมลพิษส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการที่อยู่อาศัย การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพสาธารณะอื่น ๆ เป็นต้น แม้การกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ แต่การดำเนินการตามภาระกิจการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของเทศบาลตำบล ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นั้นมิได้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะยังติดกับปัญหาในการดำเนินงานหลายด้าน เช่น ปัญหาที่เกิดจากความเจริญทางสังคมขยายตัวเข้ามามีการใช้วัสดุที่ผลิตจากสารสังเคราะห์ขึ้น เพื่อตอบสนองความสะดวกสบาย ซึ่งเศษวัสดุเหล่านั้น เมื่อใช้เสร็จก็กลายเป็นของเหลือใช้จะถูกทิ้งในรูปของขยะมูลฝอยที่นับวันจะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ ปัญหาจากการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธีก่อให้เกิดมลพิษสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาขาดการจัดการอย่างเป็นระบบและรูปธรรม ได้จากการจัดหาแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทางด้านสาธารณสุขซึ่งไม่เน้นด้านการจัดการขยะ แต่เน้นด้านการบริการทางด้านสุขภาพและสวัสดิการของประชาชน

ในปัจจุบันพื้นที่เทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย และพื้นที่ข้างเคียง มีการขยายตัวของชุมชนอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้พื้นที่เทศบาลตำบลกวนวัน เริ่มประสบปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งเกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ซึ่งปริมาณขยะที่ทางเทศบาลตำบลกวนวันจัดเก็บได้ประมาณวันละ 2 ตันต่อวันขยะมูลฝอยมีแนวโน้มว่าจะมีปริมาณมาก ซึ่งขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเกิดจากบ้านเรือนของประชาชน ตลาดนัดและภาคเกษตรกรรมในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่ทำให้เกิดขยะมูลฝอยจำนวนมาก โดยทางเทศบาล ตำบลกวนวัน อำเภอเมือง

หนองคาย จังหวัดหนองคาย ร่วมกับประชาชนได้ร่วมกันหาวิธีและแนวทางในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ โดยจะจัดเวทีประชาคม เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนวทางการบริหารจัดการขยะของชุมชน และทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และประชาชน โดยให้ชุมชนดำเนินการด้านการคัดแยกขยะ ให้โรงเรียนในพื้นที่ที่มีอยู่จำนวน 4 แห่ง ดำเนินการจัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อเป็นรายได้เสริมของเยาวชน และชุมชน และภาคราชการสนับสนุนงบประมาณในการขนถ่ายขยะเหลือจากการคัดแยกออกนอกพื้นที่ เพื่อให้ทางเอกชนผู้ที่รับเหมาในการกำจัดเป็นผู้รับผิดชอบต่อไป ซึ่งขยะมูลฝอยเพียงเล็กน้อยที่เหลือจากการบริหารจัดการ ประชาชนมักกำจัดโดยวิธีฝังกลบหรือเผาทำลายบ้างเป็นครั้งคราวจากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า แรงจูงใจต่อการจัดการขยะมูลฝอย ความรู้และวิธีการกำจัดขยะของประชาชน ณ แหล่งกำเนิดนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการขยะของเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้ทำการวิจัยจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจของประชาชนในการจัดเก็บขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาดังกล่าวก็คาดหวังว่า จะทำให้ทราบถึงการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการเก็บขยะมูลฝอย ในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการเก็บขยะมูลฝอย ในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวันอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยแต่ละแนวคิด ทฤษฎี จะเป็นปัจจัยสนับสนุนนำไปสู่การตกผลึกข้อสรุปในการวิจัย โดยแบ่งแนวคิด ทฤษฎี ออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ขยะหรือมูลฝอย (solid waste) หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นและ หมายความว่ารวมถึงมูลฝอยติดเชื้อมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือคร่าวเรือนยกเว้น วัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, 2548: 3) การศึกษาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยจะมีคำ กลุ่มคำ หรือวลีที่เกี่ยวข้องมากมาย กรมควบคุมมลพิษได้ให้คำนิยามคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในหนังสือคู่มือแนวทาง และข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและการใช้ประโยชน์ขยะเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินการ ซึ่งในการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ในครั้งนี้มีคำที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (กรมควบคุมมลพิษ, 2548: 6-7)

ขยะย่อยสลาย (compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลายหมายความว่าขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล (recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ หมายความว่าถึง ขยะของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้โดยการนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตหรือใช้สำหรับผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋อง เครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น

ขยะอันตราย (hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย หมายความว่าถึง ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ ตลุมพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง

พันธุกรรมวัตถุคัดกรองวัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจกป้องกันสเปรย์ บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะทั่วไป (general waste) หรือมูลฝอยทั่วไปหมายความว่า ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายมีลักษณะที่ย่อยสลายยากไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กล่องนม UHT ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผลซัฟฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองมะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟิล์มเปื้อนอาหาร เป็นต้น

ภาชนะรองรับขยะ (storage container) หมายความว่า ภาชนะสำหรับเก็บกักและรวบรวมขยะแต่ละประเภท ณ แหล่งกำเนิดต่าง ๆ เพื่อให้การจัดเก็บรวบรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดการปนเปื้อนของขยะที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ใหม่รวมทั้งสามารถนำขยะไปกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การคัดแยกขยะ (waste separation) หมายความว่า กระบวนการหรือกิจกรรมจัดแบ่งหรือแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะองค์ประกอบ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียมโดยใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักรกลเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่หรือใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์

การใช้ประโยชน์ขยะ (waste utilization) หมายความว่า การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่รูปแบบต่าง ๆ เช่น การแปรรูปใหม่ การใช้ซ้ำ การใช้ประโยชน์ด้านพลังงาน การหมักปุ๋ยและการนำขยะมาเป็นเชื้อเพลิงแข็ง เป็นต้น

การใช้ซ้ำ (reuse) หมายความว่า การนำขยะรีไซเคิล ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกในรูปลักษณะเดิมโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ

การแปรรูปใช้ใหม่ (recycling) หมายความว่า การนำขยะรีไซเคิลของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

การหมักทำปุ๋ย (composting) หมายความว่า การนำเอาขยะที่ย่อยสลายได้มาแปรสภาพโดยวิธีการหมักโดยอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์

ธนาคารขยะ หมายความว่า กิจกรรมการซื้อขายขยะรีไซเคิลในโรงเรียน หรือชุมชน โดยรายได้ที่เกิดขึ้นจะถูกบันทึกลงบนสมุดคู่ฝากของสมาชิกซึ่งสามารถฝากหรือถอนได้ในลักษณะเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์ขยะรีไซเคิลจะถูกเก็บรวบรวมไว้และจำหน่ายให้กับชาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่าต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับเป็นกระบวนการเลือกรับข่าวสาร การจัดข่าวสารเข้าด้วยกัน และการตีความข่าวสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การสื่อสาร ทศนคติและความคาดหวังของผู้สื่อสารซึ่งการรับรู้ของแต่ละคนแต่ละกลุ่มมีความต่างกัน ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้หากเราไม่ยอมรับความแตกต่างในเรื่องการรับรู้ของแต่ละคน ทั้งนี้ คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ละคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวต่างกัน ฉะนั้นเมื่อได้รับข่าวสารเดียวกัน ผู้รับสาร สองคนอาจให้ความสนใจและรับรู้ข่าวสารเดียวกันต่างกัน หากการรับรู้ต่างกันมากการตีความสารต่าง ๆ ก็จะเป็นไปคนละทางเกิดปัญหาการสร้าง ความเข้าใจต่อกันและเป็นผลให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผล (วิภาดา เจริญลาภ, 2539)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอย หรือ Solid Waste หมายถึงของเสียที่เกิดจากการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น เศษกระดาษ เศษอาหาร ขยะพลาสติก รวมถึงขยะอันตรายและขยะติดเชื้อ ยกเว้นของเสียจากโรงงานที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงงาน การจัดการขยะมูลฝอยเกี่ยวข้องกับคำสำคัญหลายคำ ได้แก่ ขยะย่อยสลาย หมายถึงขยะที่สามารถเน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ ขยะรีไซเคิล หมายถึงของเสียที่สามารถนำกลับมาแปรรูปหรือใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก ขยะอันตราย หมายถึงขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ แบตเตอรี่ ขยะทั่วไป หมายถึงขยะอื่น ๆ ที่ไม่สามารถย่อยสลายหรือรีไซเคิลได้ เช่น ขยะพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ภาชนะรองรับขยะ หมายถึงอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมขยะแต่ละประเภท การคัดแยกขยะ หมายถึงการแยกขยะตามประเภทเพื่อการนำกลับมาใช้ประโยชน์ การใช้ประโยชน์ขยะ หมายถึงการนำขยะมาแปรรูปหรือใช้ใหม่ เช่น การหมักปุ๋ย การนำไปเป็นเชื้อเพลิง การใช้ซ้ำ หมายถึงการนำขยะกลับมาใช้อีกในลักษณะเดิม การ

แปรรูปใช้ใหม่ หมายถึงการแปรรูปขยะรีไซเคิลเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ การหมักทำปุ๋ย หมายถึงการนำขยะที่ย่อยสลายได้มาหมักด้วยกระบวนการทางชีววิทยา ธนากรขยะ หมายถึงกิจกรรมซื้อขายขยะรีไซเคิลในชุมชนหรือโรงเรียนเพื่อสร้างรายได้และส่งต่อให้ร้านรับซื้อของเก่า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน จำนวน 4,181 คน (ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566) โดยเลือกสอบถามจำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยดำเนินการโดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน จาก 7 หมู่บ้าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามและมาตรวัดเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

2.2 ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

2.3 ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

2.4 ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย

3. นำแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถเก็บข้อมูล ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในขั้นต้น ไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเนื้อหาว่าถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องและเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์งานวิจัยโดยใช้เทคนิค IOC (item objective congruence index) (สุวิมล ติรภานันท์, 2546: 127-130) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5. แบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ผู้ศึกษาได้หาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในหมู่บ้านของตำบลกวนวันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 15 คน เพื่อทำการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้านและทั้งฉบับโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยจะยอมรับแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

6. จากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์กำหนดไปดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากที่ปรึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทำการแจกให้กับหัวหน้าครอบครัวในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคายและรอเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายในระยะเวลา 15 วัน

3. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อดูความสมบูรณ์ให้ครบทุกด้าน

2. การนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัสในกระดาศบันทึกรหัส (coding sheet)

3. ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน สถิติที่ใช้คือ ค่าแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage) และคำนวณคะแนนรวมของแต่ละปัจจัย พร้อมทั้งแบ่งกลุ่มคะแนนเป็น 3 กลุ่ม

3. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้ง 3 ด้าน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ระหว่างประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย วิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน 15 คนพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 และเป็นชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ข้อมูลเกี่ยวกับอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และอายุมากกว่า 55 ปี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 20.00 มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 มีอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/เกษตรกรรวม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.66 รองลงมาประกอบอาชีพพ่อบ้านแม่บ้านจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และอาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมา มีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 และมีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกใน

ครัวเรือนระหว่าง 4-6 คน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 67.77 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำกว่า 5 คน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย คือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งสามารถสรุปผลดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ระดับมากจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ระดับปานกลาง จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 40.00 และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ระดับน้อย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยว่าไม่ใช่หน้าที่ของเทศบาลตำบลกวนวัน เพียงฝ่ายเดียวแต่ประชาชนทุกคนจะต้องช่วยกันจัดการขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอยแยกออกเป็นขยะเปียกขยะแห้งและขยะมีพิษ ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคน ต้องช่วยกันแก้ไขบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างไม่มีขยะมีอันตรายและการทิ้งขยะมูลฝอยตามที่เทศบาลตำบลกวนวันกำหนดเป็นการสร้างนิสัยการทิ้งขยะมูลฝอยได้

2.2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี 15 คน ส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมามีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาก จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 26.67 และมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ซึ่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยประชาชนรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์/วิทยุ มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์/นิตยสารในการจัดการขยะมูลฝอย เอกสารแนะนำของทางราชการการแนะนำ / ประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลกวนวัน และข่าวสารจากเพื่อนบ้านในชุมชนน้อยที่สุด

2.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 15 คน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในระดับน้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยการเข้า

ไปมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนร่วมเป็นผู้นำและปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนด้วยความสมัครใจ และเห็นว่าการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นหน้าที่ของประชาชนและช่วยลดปริมาณขยะได้ ประชาชนสร้างวินัยการมีส่วนร่วมในครอบครัว ก่อนเป็นอันดับแรก

3. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การลดการเกิดขยะมูลฝอย การนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.1 การลดการเกิดขยะมูลฝอย

จากผลการวิจัย พบว่า มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 3.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ คือ การให้ความร่วมมือกับเทศบาลเป็นอย่างดีในการช่วยลดขยะ (ค่าเฉลี่ย = 3.52) การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขายน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.50) การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป (ค่าเฉลี่ย = 3.43) การเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ (ค่าเฉลี่ย = 3.42) และการให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ (ค่าเฉลี่ย = 3.32) ตามลำดับ

3.2 การนำกลับมาใช้ใหม่ จากผลการวิจัย พบว่า มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 3.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อ คือ การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

3.3 การคัดแยกขยะมูลฝอย จากผลการวิจัย พบว่า มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 3.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านคัดแยกขยะโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ทุกข้อคือการทิ้งขยะตรงตามเวลานัดของเทศบาลที่มาเก็บเสมอ (ค่าเฉลี่ย = 3.48) การทิ้งขยะเปียก จะต้องมีการรองรับเสมอ (ค่าเฉลี่ย = 3.38) มีการคัดแยกขยะประเภทหลอดนื้อนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ (ค่าเฉลี่ย = 3.11) มีการคัดแยกขยะประเภทถ่านไฟฉายก่อนทิ้งลงในถังขยะ (ค่าเฉลี่ย = 3.08) และมีการคัดแยกขยะประเภทวัสดุพลาสติกก่อนทิ้งลงในถัง (ค่าเฉลี่ย = 3.03) ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยระหว่างปัจจัยที่มีผล ต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ มูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย สรุปได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้าน การลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ระหว่างกลุ่มที่มี ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe ผลต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ค่าเฉลี่ย น้อย ปานกลาง มาก 2.81 3.26 3.48 น้อย 2.81 - - **ปานกลาง 3.26 - มาก 3.48 - ผลต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ค่าเฉลี่ย น้อย ปานกลาง มาก 2.62 3.39 3.39 น้อย 2.62 - - *ปานกลาง 3.39 - - มาก 3.39 - * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ดีกว่ากลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยจำแนกตามการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน ค่าเฉลี่ย Fการลดการเกิด น้อย 288 3.03 266.968**ขยะมูลฝอย ปานกลาง 43 4.48 มาก 69 4.51การนำกลับมาใช้ใหม่ น้อย 288 2.92 136.677**ปานกลาง 43 4.42 มาก 69 4.54 การคัดแยก น้อย 288 2.78 290.031** ขยะมูลฝอย ปานกลาง 43 4.41 มาก 69 4.49 ** $p < 0.01$

ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยการนำกลับมาใช้ใหม่และการ คัดแยกขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยได้ดีกว่ากลุ่มที่ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยน้อยประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่มากมีพฤติกรรมในการจัดการขยะได้ดีกว่ากลุ่มที่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่น้อยประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมในการจัดการขยะได้ดีกว่ากลุ่มที่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยด้านด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยน้อย

ความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยระหว่างกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe ผลต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ค่าเฉลี่ย น้อย ปานกลาง มาก 3.03 3.11 3.47 น้อย 3.03 - ** **ปานกลาง 4.48 - มาก 4.51 - ผลต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ค่าเฉลี่ย น้อย ปานกลาง มาก 2.86 3.25 3.46 น้อย 2.92 - ** ** ปานกลาง 4.42 - - มาก 4.54 - ผลต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ค่าเฉลี่ย น้อย ปานกลาง มาก 2.75 2.89 3.36 น้อย 2.78 - ** ** ปานกลาง 4.41 - - มาก 4.49 - ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากและปานกลางมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากและปานกลางมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำ กลับมาใช้ใหม่ดีกว่าที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับจัดการขยะมูลฝอยน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากและปานกลางมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะดีกว่ากลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัด การขยะมูลฝอยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย การนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ0.01

กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมการจัดขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยปานกลางและน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากมีพฤติกรรมการจัดขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ดีกว่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยปานกลางและน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากและน้อยมีพฤติกรรม การจัดขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะดีกว่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยปานกลางและน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

1. ปัญหาอุปสรรคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดขอนแก่นหนองคายมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้

1.1 คนส่วนมากมักจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะหรือมีการคัดแยกขยะน้อยมากและถังขยะของเทศบาลเป็นถังขยะรวม ไม่มีถังขยะที่แยกประเภท เช่นขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะอันตราย หรือขยะรีไซเคิล

1.2 ถังขยะมีจำนวนน้อย ซึ่งขยะมีจำนวนมากกว่าจำนวนถังขยะที่มีทำให้ขยะส้นดูสกปรก

1.3 รถเก็บขยะไม่ไปเก็บขยะในบางพื้นที่ หรือบางชุมชนทำให้ขยะมากส่งกลิ่น

1.4 รถขยะเป็นรถรวมขยะไม่ได้เก็บแยกขยะที่แยกมาจากบ้านก็รวมในรถคันเดียวกันหมด

1.5 รถขยะไม่เข้าซอยหรือหมู่บ้านจะจัดเก็บเฉพาะหน้าถนน (10 คน)

1.6 สุนัขมักจะคุ้ยขยะทำให้สกปรก (7 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรเพิ่มจำนวนถังขยะและแยกประเภทขยะให้ชัดเจน (30 คน)

2.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและเรื่องอื่น ๆ

2.3 ควรจัดหาถังขยะใหม่ ๆ มาแทนที่ของเก่าที่แตกหักพังใช้งานไม่ได้

2.4 ควรมีถังขยะแยกประเภทไว้ตามซอยเพื่อให้ทุกคนมีนิสัยแยกขยะและทุกบ้านควรมีถังขยะแบบแยกประเภทขยะ

2.5 ควรให้ทุกชุมชนที่จัดเก็บขยะให้เป็นทีและจัดอาสาสมัครของชุมชนจัดเก็บขยะในซอยที่รถไม่สามารถเข้าไปถึงได้และช่วยเหลือค่าตอบแทนอาสาสมัครบ้างพอสมควร

2.6 ควรจัดให้มีการสอบถามหรือสุ่มสำรวจการทำงานเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

2.7 ควรเพิ่มความสะดวกในการคัดแยกขยะโดยการจัดหาภาชนะให้แต่ละครัวเรือน

2.8 ควรสร้างแรงจูงใจ หรือผลตอบแทนที่ประชาชนจะได้รับจากการคัดแยกขยะ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในระดับมาก รองลงมาคือมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ มูลฝอยปานกลาง และน้อย ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็นขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะมีพิษ และโดยส่วนใหญ่ไม่มีขยะอันตรายอยู่ในบ้านพักตนเอง และมีความคิดเห็นว่าการทิ้งขยะมูลฝอยตามที่เทศบาลกวนวันกำหนดเป็นการสร้างนิสัยการทิ้งขยะมูลฝอยได้ นอกจากนี้มีความคิดเห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอยไม่ใช่หน้าที่ของเทศบาลตำบลกวนวันเท่านั้น แต่ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคนต้องช่วยกันแก้ไข ซึ่งถ้าประชาชนคิดเห็นเช่นนี้จะเป็นการช่วยลดภาระการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลกวนวัน ในด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อย รองลงมาคือมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมาก และปานกลางตามลำดับ

ซึ่งเทศบาลตำบลกวนวันควรรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะมูลฝอย และ

การนำกลับมาใช้ใหม่ ทางสื่อโทรทัศน์/วิทยุ เอกสารแนะนำของทางราชการ หนังสือพิมพ์/นิตยสารในการจัดการขยะมูลฝอย และเพิ่มการแนะนำ/ประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลกว๋นวัน ให้มากขึ้น เพราะถ้าประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น

ประชาชนจะตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอยส่งผลให้ประชาชนมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยที่ดีขึ้นด้วยสำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก รองลงมามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง และน้อย ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำร่วมแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนร่วมปฏิบัติงานจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนด้วยความสมัครใจเป็นผู้นำ ในการมีส่วนร่วมการจัดการขยะในชุมชน คัดแยกขยะก่อนทิ้ง และสร้างวินัยการมีส่วนร่วมภายในครอบครัวก่อนเป็น อันดับแรกซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากปีหนึ่งๆ เทศบาลเมืองตำบลกว๋นวันต้องจัดเก็บ ขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมาก ซึ่งแปรผันไปตามสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ดังนั้นการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อเทศบาลเมืองบ้านไผ่และส่วนรวม

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมลดการเกิดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับพอใช้ คือการให้ความร่วมมือกับเทศบาลเป็นอย่างดีในการช่วยลดขยะการเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็นการบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้าน ให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุดการเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็นการเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลายๆ ใบ และการให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้อ่วยกันลดขยะตามลำดับ ซึ่งจากแนวความคิดของประสาน ตั้งสิบุตร (2539) กล่าวว่ากาจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดจะเกิดได้ต่อเมื่อผู้สร้างขยะเป็นผู้จัดการขยะด้วยตนเองการจัดการขยะมูลฝอยด้วยความรับผิดชอบของประชาชนเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญหากเขารับรู้ภาระและหน้าที่ที่เขาต้องเกี่ยวข้องในฐานะผู้สร้างขยะมูลฝอยมิใช่การทิ้งขยะมูลฝอยตามที่เข้าใจในปัจจุบัน ผู้สร้างขยะควรจะทราบภาระหน้าที่การกำจัดของเสียที่ตนเองสร้างขึ้นให้คืนสู่สิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมซึ่งในคราวเดียวกันเขาก็ควรจะระลึกถึงการใช้ทรัพยากรที่ง่ายต่อการจัดการ และกาจัดแต่เท่าที่

อยู่ในปัจจุบันประชาชนถูกระบบการจัดการให้มีผู้ทำหน้าที่กำจัดขยะมูลฝอยแต่เพียงอย่างเดียว ประชาชนจึงไม่สนใจที่มาที่ไปของขยะมูลฝอยเรา จึง เรียกการกำจัดขยะมูลฝอยว่าเป็น “การทิ้งขยะมูลฝอย” เป็นความเข้าใจที่ผิดพลาดมานาน และแนวคิดของ สมบูรณ์ ชันเมือง (2542) กล่าวว่าแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดประกอบด้วย

- 1) การหลีกเลี่ยง
- 2) การลดปริมาณ
- 3) การนำมาใช้ซ้ำ
- 4) การซ่อมเพื่อใช้ใหม่
- 5) การแปรสภาพเพื่อใช้ใหม่

ซึ่งการกระทำดังกล่าวนอกจากจะทำให้เกิด ผลดีต่อการจัดการขยะมูลฝอยแล้วยังเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกาทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนที่เหมาะสมด้วยสำหรับการนำกลับมาใช้ใหม่ พบ ว่า พฤติกรรมนำขยะกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับพอใช้ คือ การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกการนำขยะประเภทพลาสติกหรือขวดแก้วกลับมาใช้ใหม่ การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ การเก็บขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานอีก การซ่อมแซม และ นำวัสดุประเภทไม้กลับมาใช้งานได้อีกและการนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน ตามลำดับ ซึ่งสมบูรณ์ ชันเมือง (2542) กล่าวว่า การนำมาใช้ซ้ำ (Reuse) คือ การนำเอาสิ่งของนั้นกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในสภาพเดิม ของการนำมาใช้ซ้ำ เช่น การนำถุงพลาสติกมาใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอย การนำขวดมาล้างเพื่อใช้บรรจุน้ำหรือนำ ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น การซ่อมแซมเพื่อใช้ใหม่ (Repair) คือ การนำของชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมปรับปรุงเพื่อให้สามารถใช้งานได้ดังเดิม เช่น การซ่อมแซม เก้าอี้ อุปกรณ์เครื่องใช้ ต่าง ๆ เช่น เตาไรต์ เป็นต้น การแปรสภาพเพื่อใช้ใหม่ (Recycle) คือ การนำเอาวัสดุที่ไม่ใช้เข้าสู่กระบวนการแปรเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ วิธีบางอย่างไม่ต้องใช้เทคโนโลยีมากนัก เช่น การทำรองเท้า หรือถังรองรับขยะมูลฝอยจากยางรถยนต์ในบางวิธีต้องนำเข้ากระบวนการแปรสภาพโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การนำแก้วมาหลอมใหม่ซึ่งการแปรสภาพใหม่โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงนี้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นต้นได้โดยการแยกขยะมูลฝอยของตนเองเพื่อนำไปขายให้ผู้รับซื้อของเก่าในท้องถิ่นซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้ตนเองอีกด้วยส่วนการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า พฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับพอใช้ คือการทิ้งขยะตรงตามเวลานัดของเทศบาลที่มาเก็บเสมอ การทิ้งขยะเปียกจะต้องมีภาชนะ

รองรับเสมอ มีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกันมีการคัดแยกขยะประเภทหลอด นีออนและกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะมีการคัดแยกขยะประเภทถ่ายไฟฉายก่อนทิ้งลงในถังขยะ และมีการคัดแยกขยะประเภทวัสดุพลาสติกก่อนทิ้งลงในถัง ตามลำดับ ซึ่งเทวัญพัฒ นพงศ์ศักดิ์ (2540) กล่าวว่า การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก ครั้วเรือนเป็นสิ่งสำคัญและจะเกิดผลกระทบโยชน์มากกว่าการคัดแยกขยะมูลฝอยที่กองขยะมูล ฝอยรวม ณ สถานที่กำจัด เพราะจะใช้ง่าย ที่น้อยกว่าส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า คุณภาพของวัสดุที่คัดแยกจะดีกว่าและประชาชนมีส่วนร่วมมากกว่าซึ่งการแยกขยะมูลฝอยใน ครั้วเรือนสามารถกระทำได้โดยประเภทดังนี้

1) เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ควรมีการแยกทิ้งลงในภาชนะที่ฝาปิดไม่รั่วซึม นำไป เลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ เป็ด หรือนำไปฝังกลบ

2) เศษใบไม้ กิ่งไม้ หญ้า สารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ ควรมีสถานที่รวบรวมนำไปทำ ปุ๋ยหมัก

3) เศษกระดาษ ควรแยกประเภทเป็น หนังสือเก่า หนังสือพิมพ์ เศษกระดาษ กล่อง กระดาษแล้วนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น นำ ไปบริจาค หรือนำ ไปขาย

4) เศษผ้า หรือเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้ว ควรแยกนำมาทำเป็นผ้าชีวส์ทำความสะอาด ผ้าเช็ด มือ นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอย หรือรวบรวมไว้เพื่อขาย

5) พลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ภาชนะที่ทำด้วยพลาสติก ต่าง ๆ แยก แล้ว นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นถุงรวบรวมขยะมูลฝอยหรือรวบรวมไว้เพื่อขาย

6) ขวดแก้วกระป๋องเครื่องดื่มต่าง ๆ เศษโลหะ ควรแยกและนำไปใช้ประโยชน์ หรือนำไปกำจัด

7) ขยะมูลฝอยที่เป็นอันตราย ต่าง ๆ เช่น ซากถ่านไฟฉาย ซากแบตเตอรี่ กระป๋องยา ฆ่าแมลง ควรแยกแล้วนำไปกำจัดหรือทำลายตามความเหมาะสม ซึ่งจรัสญ ยาสมุทร (สมบุรณ์ ชันเมือง, 2542) กล่าวว่า ซึ่งระบบการรวบรวมขยะมูลฝอยในครั้วเรือน โดยทั่วไปจะมีอยู่ 3 ระบบ คือ 1) ระบบถังรวม (One-Can System) คือ สร้างเป็นถังรวมเพื่อใช้เป็นที่รวบรวม ขยะมูลฝอยทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นขยะมูลฝอยเปียก ขยะมูลฝอยแห้ง และชี้เถ้า 2) ระบบสองถัง (Two-Can System) คือ รวบรวมขยะมูลฝอยโดยใช้ภาชนะ 2 ใบใบแรกใส่ขยะมูลฝอยเปียก ใบที่สองใส่ขยะมูลฝอยแห้งและชี้เถ้า 3) ระบบสามถัง (Three-Can System) คือ เก็บรวบรวม

ขยะมูลฝอยโดยแบ่งแต่ละชนิดใส่ลงถังแต่ละใบไม่ปะปนกันทำให้แยกประเภทขยะมูลฝอยได้มากขึ้นสะดวกในการกำจัดและปลอดภัยจากอันตรายขณะกำจัดและเก็บขน

3.การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย 3 ปัจจัย คือความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการขยะ มูลฝอย พบว่า

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่แตกต่างกันโดยพบว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากจะมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่าผู้ที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยน้อยซึ่งผลการทดลองดังกล่าวเป็นไปตามทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมซึ่งกล่าวว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยการเรียนรู้ก่อให้เกิดความรู้

ซึ่งจัดเป็นปัจจัยภายในในการเกิดพฤติกรรมจากผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช ชมชื่น (2537) พบว่าความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมการจัดการขยะ งานวิจัยของ ชัชกุล รัตนวิบูลย์ (2543) พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน และงานวิจัยของ ฌาลิศา เนียมมณี และ เกศสิรี ปันธูระ (2549) พบว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยต่างกันมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยต่างกัน

ดังนั้นถ้าจะให้เกิดการปฏิบัติที่ดีจึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยการนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมากจะมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่าผู้ที่มีการรับรู้ข่าวสารน้อย พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภนี้่จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้นก็จะไปมีผลให้เกิดทัศนคติ และขั้นท้ายที่สุดคือการก่อให้เกิดการกระทำ (ฌาลิศา เนียมมณี และ เกศสิรี ปันธูระ, 2549) ทฤษฎีนี้ยังกล่าวถึงการสื่อสาร ว่าเป็นตัวแปรต้น ที่สามารถเป็นตัวนำ การพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชน

ได้ เนื่องจากสื่อมวลชน หรือการประชาสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารข้อมูล ต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนในสังคมได้รับทราบ

เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสารข้อมูลนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติ และนำไปสู่พฤติกรรมอันพึงประสงค์ต่อไป ดังนั้นเพื่อให้ประชาชน มีพฤติกรรมจัดการขยะที่ดีขึ้น เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์การจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ (กรมควบคุมมลพิษ, 2548) ที่กล่าวว่าการลดและการใช้ประโยชน์ของเสียในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพมีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะมูลฝอยหลายประการโดยเฉพาะเรื่องการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้บริโภค คัดแยกขยะ ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้จากการวิจัยครั้งนี้ยัง พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องหาแนวทางเพิ่มมาตรการสร้างจุดต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น ด้านความสะดวกในการแยกขยะโดยการจัดหาภาชนะให้แต่ละครัวเรือน หรือผลตอบแทนที่ประชาชนจะได้รับจากการคัดแยกประเภทขยะเพราะ การแสดงออกของพฤติกรรม นอกจากปัจจัยภายในแล้วจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยภายนอก เช่น แรงจูงใจร่วมด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันมีพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย การนำ กลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากจะมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยดี กว่าผู้ที่มีส่วนร่วม ในการจัดการขยะมูลฝอยน้อยอาจเป็นเพราะว่าบุคคลแต่ละคนมีวิธีการ ความสะดวกในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน และถ้าหากไม่มีการกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ปัญหาความสกปรกต่าง ๆ ที่เกิดจากขยะมูลฝอย จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังนั้น การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของขยะมูลฝอย เริ่มต้นด้วยการสร้างจิตสำนึกและรณรงค์แก่ประชาชนให้รู้จักรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดทั้งในบ้านเรือนของตนเอง และภายนอกบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถนน สถานที่ทำงาน หรือที่สาธารณะอื่น ๆ ให้รู้จักทิ้งขยะมูลฝอยลงในภาชนะให้เป็นที่เป็นทาง ไม่ทิ้งขยะเกลื่อนกลาด

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพียงอย่างเดียว แต่

ได้รับอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจากการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการจัดการขยะ การสร้างความตระหนักผ่านสื่อสารประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถกระตุ้นให้ประชาชนมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ดีขึ้น เช่น การลดการเกิดขยะ การคัดแยก และการนำกลับมาใช้ใหม่ ขณะเดียวกัน การศึกษานี้ยังชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อบริบทของชุมชนมากขึ้น เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกวนวันอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในระดับดี แต่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย ขณะที่การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะอยู่ในระดับดี เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมจัดการขยะโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดการเกิดขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกประเภทขยะในระดับพอใช้เช่นกัน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะในด้าน

การลดการเกิดขยะและการคัดแยกขยะคือการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ขณะที่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะไม่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวม และในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. เทศบาลตำบลกว๋นควรวะมีการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอย ในด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย และการนำกลับมาใช้ใหม่
2. เทศบาลตำบลกว๋นควรวะมีนโยบายเกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
3. ประชาชนควรให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง โดยเริ่มจากกลุ่มประชาชนที่มีการศึกษาสูงและรายได้สูงเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนในกลุ่มอื่นต่อไป
4. ควรปลูกฝังให้คนในครอบครัว โดยเฉพาะเยาวชนรุ่นหลังตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเรื่องต่างๆ
5. ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ลงทุนดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เช่น การเก็บรวบรวมการขนส่ง และการกำจัดตลอดจนธุรกิจที่เกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อีกส่วนหนึ่ง
6. ส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิดในชุมชน ซึ่งได้แก่ ที่พักอาศัย สถานประกอบการ สถาบันต่างๆ และโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อีกส่วนหนึ่ง
7. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย เพื่อให้สามารถจัดเก็บได้อย่างทั่วถึงอีกทั้งให้มีการทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับข้อเท็จจริง หรือไม่
8. ควรมีการพิจารณาใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเพิ่มเติม เช่น พฤติกรรมการบริโภค ทักษะคติ ค่านิยมของการดำรงชีวิต ปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆ เป็นต้น
2. ควรศึกษาประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกวนวัน
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับระบบและนโยบายของการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกวนวันซึ่งอาจจะทำเป็นเชิงทดลองปฏิบัติและวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยต่อไป
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2548). *แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง*. กรุงเทพฯ. ส่วนแผนงานและประมวผล สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ.
- ชัชกุล รัตนวิบูลย์. (2543). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเขตสายไหม*. ใน *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉาลิศา เนียมมณี และเกศสิรี ปันธูระ. (2549). *พฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร*. ใน *รายงานวิจัย ศูนย์การศึกษาธรรมพิทยา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เทวัญ พัฒนาพงศ์ศักดิ์. (2540). *การแยกมูลฝอยและการจัดการมูลฝอยที่แยกแล้วในแหล่งกำเนิดต่างๆ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่*. ใน *วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประสาน ตั้งนสิกบุตร. (2539). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกรณีโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์สันติภาพ.

- วิภาดา เจริญลาภ. (2539). การเปลี่ยนแปลงกระบวนการรับรู้และการจัดการกับข่าวสารข้อมูล
ของประชาชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท. ใน *วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต*.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมบูรณ์ ชันเมือง. (2542) . การจัดการมูลฝอยในครัวเรือน เขตเทศบาลเมืองพะเยา. ใน *การ
ค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม*.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติการ*. (พิมพ์
ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพล โรงเรียนนายสิบทหารบก*

THE 2023 HOUSE OF REPRESENTATIVES ELECTION FOR THE ARMY NON-COMMISSIONED OFFICERS' SCHOOL PERSONNEL

คมกฤษ จิตแก้ว

Komkrit Chitkaew

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: omkritchitkaew@gmail.com

วันที่รับบทความ : 2 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 10 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 20 กุมภาพันธ์ 2567

Received 2 January 2024; Revised 10 February 2024; Accepted 20 February 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบกชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวนที่ได้รับการบรรจุ จำนวน 232 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการตามสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้าน

Citation:

* คมกฤษ จิตแก้ว. (2567). การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก. วารสารกวีานพะเยา, 1(1), 28-39.

Komkrit Chitkaew. (2024). The 2023 House of Representatives Election for the Army Non-Commissioned Officers' School personnel. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 28-39;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

นโยบายพรรคการเมือง ด้านพรรคการเมือง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

คำสำคัญ: การเลือกตั้ง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, กำลังพล, โรงเรียนนายสิบทหารบก

Abstract

This research aims to study the election of members of the House of Representatives in 2023 of the personnel of the Army Non-Commissioned Officer School. The sample group used in the research was 232 personnel of the Army Non-Commissioned Officer School who were recruited. The sample size was determined by Taro Yamane's calculation formula. The data collection tool was a 20-item, 5-level scale questionnaire with a reliability of 0.88. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research found that the election of members of the House of Representatives in 2023 of the personnel of the Army Non-Commissioned Officer School was at the highest level in all 4 dimensions. When considering each aspect, ranked from highest to lowest average, they were: campaigning, political party policies, political parties, and the aspect with the lowest average was information perception.

Keywords: Election, Members of Parliament, Personnel, Army Non-Commissioned Officer School

บทนำ

การเลือกตั้งปี 2566 มีผู้มาใช้สิทธิทั้งหมด 39,293,867 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ ประมาณ 52 ล้านกว่าคน คิดเป็น 75.22% โดยภาพรวมถือได้ว่าเป็นการเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิสูงที่สุดตั้งแต่ กกต. จัดการเลือกตั้งมา 7 ครั้ง สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจในการมี

ส่วนร่วมทางการเมือง และทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้ความหมายมากยิ่งขึ้น (คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566 อ้างถึงใน today writer, 2566) แต่จะเห็นได้ว่าระบบการเลือกตั้งของไทยมีปัญหาตั้งแต่ปี 2562 ที่ใช้ระบบ จดสรรปันส่วนผสม ทำให้เกิดรัฐบาลผสมที่ประกอบด้วยพรรคการเมืองจำนวนมาก ทั้งมีปัญหาเกี่ยวกับการคิดคะแนนเสียงเลือกตั้งทำให้การประกาศผลการเลือกตั้งมีความล่าช้า ปัญหาในทางกฎหมายหลายประการ ทั้งวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การลงคะแนน และการกำหนด คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (พรณรัตน์ ดิษฐ์เจริญ และคณะ, 2563: 173) และในปี 2566 ได้มีการเปลี่ยนระบบการเลือกตั้งมาเป็นแบบคู่ขนาน เปลี่ยนบัตรเลือกตั้งเป็นแบบ 2 ใบ และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เปลี่ยนไป คือ แบบแบ่งเขต 400 คน แบบบัญชีรายชื่อ 100 คน เพื่อหวังว่าจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จากปัญหาระดับวงกว้างจึงนำมาสู่การค้นหาปัญหาในวงที่แคบลง แม้ว่าโรงเรียนนายสิบ ทหารบกจะมีกำลังพลจำนวน 581 นาย (SAR รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนนายสิบทหารบก, 2566) แต่กำลังพลทุกนายก็ถือเป็นพลเมืองชาวไทยผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น การตัดสินใจในการเลือกตั้งปีพุทธศักราช 2566 จึงเป็นการเลือกตั้งครั้งสำคัญปัญหาที่พบโดยทั่วไป เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎร เช่น ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพราะกำลังพลบางนาย อาจจะได้ไม่ได้เดินทางออกไปนอกโรงเรียนได้บ่อยอาจทำให้พลาดข่าวสารทางการเมืองระหว่างเลือกตั้งได้ ด้านการรณรงค์หาเสียง อาจไม่ได้รับข้อมูลจากทุกช่องทาง ด้านนโยบายพรรคการเมือง อาจไม่ได้ สำนวญความต้องการแก้ไขปัญหาภายในกรม กอง ทำให้นโยบายไม่สอดคล้องกับความต้องการของกำลังพล ด้านพรรคการเมือง ที่ต้องมีอุดมการณ์ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อการตัดสินใจเลือกตั้งของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งการศึกษาเหตุปัจจัยในการตัดสินใจ เลือกตั้งในปีพุทธศักราช 2566 รวมถึงเป็นการนำข้อสรุปจากการวิจัยไปใช้พัฒนาการเลือกตั้ง ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก ตลอดจนสามารถนำข้อเสนอแนะของการทำ

วิจัยครั้งนี้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวข้าพเจ้า และองค์กร ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในทางการเมือง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพล โรงเรียนนายสิบทหารบก

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยแต่ละแนวคิด ทฤษฎี จะเป็นปัจจัยสนับสนุนนำไปสู่การตกผลึกข้อสรุปในการวิจัย โดยแบ่งแนวคิด ทฤษฎี ออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ราชบัณฑิตยสถาน (2556: 465) ให้ความหมาย “การเลือกตั้ง” หมายถึง เลือกสรรบุคคลให้เป็นผู้แทน หรือให้ดำรงตำแหน่งด้วยการออกเสียงลงคะแนน เช่น เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลือกตั้งกรรมการ เป็นต้น

สุขุม นวลสกุล (2539: 99) กล่าวว่า การเลือกตั้ง เป็นกระบวนการสรรหา ผู้ปกครองหรือรัฐบาล โดยสันติวิธีและมีคุณสมบัติสองประการ คือ ประการแรก สร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจรัฐบาลหรือผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้งสามารถกระทำการต่าง ๆ ในนามประชาชนได้อย่างเต็มที่เพราะได้รับอำนาจ โดยความนิยมจากประชาชน และประการต่อมาเป็นกลไก แห่งการสืบทอดอำนาจโดยสันติวิธี

พชร ถนอมทรัพย์ (2545: 6) ได้ให้ความหมายของ การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยออกเสียงลงคะแนนตามความรู้สึกของตนในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนจากบุคคลหลาย ๆ คน หรือเลือกบัญชี รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง บัญชีหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลายบัญชี เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน โดยอิสระเสรีและสุจริต

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปีพุทธศักราช 2566

สถาบันพระปกเกล้า (2566: 1) มองว่า การเปลี่ยนแปลงในระบบการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้มีความน่าสนใจ เนื่องจากการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปจาก รูปแบบจัดสรรปันส่วนผสมที่ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวที่ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2562 ไปเป็นระบบ “บัตรสองใบ” คล้ายระบบเลือกตั้ง พ.ศ. 2540 คือ เลือก ส.ส. เขตจำนวน 400 คน ส่วนบัตรเลือกตั้งใบที่สองใช้สำหรับเลือกพรรคการเมืองเพื่อนำมาคำนวณ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 100 คน โดยใช้ วิธีการคำนวณแบบหาร 100 ซึ่งส่งผลให้พรรคการเมืองขนาดเล็กอาจจะอยู่ไม่รอด เพราะคะแนนเสียง ขั้นต่ำมีจำนวนมากขึ้น จากเดิมที่หาร 500 มาอยู่ที่การหาร 100 พรรคการเมืองขนาดเล็กจึงต้อง พยายามควรวรรวมพรรค เนื่องจากคะแนนเสียงขั้นต่ำมีจำนวนมากขึ้นประมาณ 5 เท่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 32) มาตรา 114 กำหนดให้ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์”

สรุปได้ว่าการเลือกตั้งหมายถึงกระบวนการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นผู้แทนผ่านการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจของรัฐบาลหรือผู้ปกครองและเป็นกลไกในการสืบทอดอำนาจโดยสันติวิธี การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2566 มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบบัตรเลือกตั้งใบเดียวเป็นระบบบัตรสองใบ โดยมีผลให้พรรคการเมืองขนาดเล็กต้องปรับตัวเนื่องจากคะแนนเสียงขั้นต่ำที่สูงขึ้น รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบกชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวนที่ได้รับการบรรจุ จำนวน 581 คน (SAR รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนนายสิบทหารบก, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบกชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวนที่ได้รับการบรรจุ โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรคำนวณของ “ทาโร ยามาเน่” (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 จำนวน 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอน 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชั้นยศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย 1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2. ด้านการรณรงค์หาเสียง 3. ด้านนโยบายพรรคการเมือง 4. ด้านพรรคการเมือง แบบสอบถามในส่วนนี้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ท สเกล (Likert Scale) ใช้การวัดแบบสอบถาม ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ เป็นเกณฑ์การให้คะแนน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 75) ดังนี้ ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 4 ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 3 ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 2 ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น หมายถึง มีระดับความคิดเห็น หมายถึง มีระดับความคิดเห็น หมายถึง มีระดับความคิดเห็น สำหรับการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) ซึ่งใช้เป็น

เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณา เปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้ ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ในระดับน้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ในระดับน้อยที่สุด ตอนที่ 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 4 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่อผู้บัญชาการโรงเรียน นายสิบทหารบก โดยการปฏิบัติตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้บัญชาการ โรงเรียนนายสิบทหารบก เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกกับกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบกชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวน ที่ได้รับการบรรจุที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 232 คน โดยผู้ศึกษาได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้และรอรับกลับคืน หลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว 3) ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืน จำนวน 232 คน แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชั้นยศ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่า ร้อยละ (Percentage) และอธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางประกอบคำ การ บรรยาย 2) วิเคราะห์ระดับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566

ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 92.20 มีอายุ 20 - 29 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 มีระดับการศึกษาอยู่ที่ ระดับมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 67.70 และเป็นกำลังพลชั้นประทวน จำนวน 177 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.30

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพล โรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายพรรค การเมือง ด้านพรรคการเมือง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 3 ท่านรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook Twitter เป็นต้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 5 ท่านใช้วิจารณ์ญาณในการรับ และคัดกรองข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งช่องทางออฟไลน์ และออนไลน์ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ท่านมีความสนใจในการหาเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 4 การ หาเสียงของพรรค และผู้ลงรับสมัครเลือกตั้งสามารถโน้มน้าว หรือจูงใจให้ท่านลงคะแนนให้ได้ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 5 มีนโยบายของพรรคการเมืองที่ สามารถแก้ไขปัญหาให้กับกำลังพลภายในโรงเรียนนายสิบทหารบกได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2 ท่านรับรู้

นโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น ใบปลิว ป้าย เวที ปราศรัย และช่องทางอื่นๆ เป็นต้น 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ท่านคิดว่าพรรคการเมืองพร้อมให้ คำแนะนำ - ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 และข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าพรรคการเมืองสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไป มีส่วนร่วมทางการเมือง พร้อมให้คำแนะนำ ให้ความรู้ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

ผู้วิจัยเสนอประเด็นการอภิปรายผลที่สำคัญตามข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบ ทหารบก โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายพรรคการเมือง และด้านพรรคการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่ากำลังพลส่วนมากมีความคิดเห็นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 สอดคล้องกันในทุกมิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภูมิ โภชน์เกาะ (2565 : 16) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี ผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562 ผล การศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองบ้างบางครั้ง มีปัจจัย ที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผล การศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

ผลการเลือกตั้งแสดงให้เห็นว่าในภาพรวมกำลังพลมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งอย่างมาก แต่ในบางด้านยังต้องพัฒนา เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกตั้งของพรรคการเมือง

การศึกษานี้สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเลือกตั้งในครั้งถัดไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลและการรณรงค์หาเสียง รวมถึงการตอบสนองต่อนโยบายของพรรคการเมืองให้ตรงกับความต้องการของกำลังพลในโรงเรียนนายสิบทหารบก

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบต่อทุกด้านของชีวิตประจำวัน ตั้งแต่การสื่อสาร การทำงาน ไปจนถึงวิธีการเรียนรู้และใช้ชีวิต การสื่อสารในสังคมที่เคยเป็นแบบดั้งเดิม เช่น การพบปะกันในที่สาธารณะหรือการใช้จดหมาย กลายเป็นการติดต่อผ่านเครือข่ายออนไลน์ ซึ่งทำให้การเชื่อมต่อของผู้คนสะดวกและรวดเร็วขึ้น แต่ก็มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแง่ของความใกล้ชิดและการสัมผัสในรูปแบบที่เป็นมนุษย์ ในด้านการทำงาน เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของงานใหม่ ๆ และวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การทำงานทางไกล การใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันในการจัดการงาน ทำให้การทำงานสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา และลดการเดินทางไปยังที่ทำงาน แต่ก็ทำให้เกิดความเครียดจากการทำงานที่ไม่หยุดพัก รวมทั้งการขาดการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นส่วนตัวกับเพื่อนร่วมงาน ด้านการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปิดโอกาสให้การเรียนรู้กลายเป็นเรื่องที่เข้าถึงได้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้จากทั่วโลกได้เพียงแค่มิการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การเรียนออนไลน์จึงกลายเป็นทางเลือกที่สะดวกและรวดเร็ว แต่ก็มีผลกระทบบ้างในการเรียนรู้ที่ขาดการสัมผัสและการมีส่วนร่วมของอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นในขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดิจิทัลยังนำมาซึ่งความเสี่ยง เช่น การละเมิดความเป็นส่วนตัว การถูกโจมตีทางไซเบอร์ รวมถึงผลกระทบจากการเสพติดสื่อออนไลน์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตและสังคม อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ขึ้นอยู่กับการปรับตัวและการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตใน

โลกดิจิทัลได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลการวิจัย พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นโรงเรียนนายสิบทหารบก จึงควรรักษามาตรฐานไว้ต่อไป และใช้ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยขึ้นเสริมมาตรฐานให้สูงขึ้นได้ เช่น การตั้งบอร์ดแนะนำพรรค หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประชาสัมพันธ์พรรค หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง รวมถึงข่าวสารต่าง ๆ ผ่านเพจของโรงเรียน เป็นต้น 2) ด้านการรณรงค์หาเสียง ผลการวิจัย พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีพุทธศักราช 2566 ของกำลังพลโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นโรงเรียนนายสิบทหารบก จึงควรรักษามาตรฐานไว้ต่อไป และใช้ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยขึ้นเสริมมาตรฐานให้สูงขึ้นได้ เช่น เปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีโอกาสเข้ามาพบปะพูดคุย แสดงวิสัยทัศน์ภายในโรงเรียน ให้พรรคสามารถนำนโยบาย หรือข้อมูลต่างๆ มาติดเพื่อนำเสนอได้มากขึ้น และควรจัดเวทีหาเสียงภายในโรงเรียน โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปให้ครบทุกพรรค เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนภูมิ โภชน์เกาะ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562. *วารสารวิชาการ วิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 5(1), 16.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ปิยะรัตน์ สนแจ้ง. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562. ใน *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง*. มหาวิทยาลัยเกริก.
- พชร ธนอมทรัพย์. (2545). *ภาพลักษณ์คณะกรรมการการเลือกตั้งตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พรรณรัตน์ ดิษฐ์เจริญ และคณะ. (2563). ปัญหากระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบผสม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 13 (2), 169.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561. เรียกใช้เมื่อ 11 สิงหาคม 2566 จาก <https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด.
- โรงเรียนนายสิบทหารบก. (2566). *SAR รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนนายสิบทหารบก*. (สำเนา)
- สถาบันพระปกเกล้า. (2566). *กิจกรรมของสถาบันพระปกเกล้าในช่วงการเลือกตั้งปี 2566: “KPI Election Forum : เลือกตั้ง 66 อนาคตประเทศไทย*. เรียกใช้เมื่อ 11 สิงหาคม 2566 จ ก ก <https://www.kpi.ac.th/uploads/pdf/pmOtg09calpoOAbQmAMwXGTAVdqUbzO2FdZEXfN4.pdf>.
- สุขุม นวลสกุล. (2539). *ทฤษฎีการเมืองสมัยโบราณและสมัยกลาง*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Today writer. (2566). *กกต. แลงเลือกตั้ง 66 คนออกมาใช้สิทธิมากที่สุดในประวัติศาสตร์*. เรียกใช้เมื่อ 12 สิงหาคม 2566 จาก : <https://workpointtoday.com/election66-result/>.

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์*

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGY IN PROMOTING CREATIVE LEARNING

ณัฐกานต์ บุญยีน¹, ดวงใจ บุญโยง², พิชญา ศรีพรรณ³ และ เกษฎา ผาทอง⁴

Nattakarn Boonyuen¹, Duangjai Boonyong², Pichaya Sriphan³ and Ketsada Phathong⁴

¹บริษัท อินโนนิตี จำกัด

¹Innony, Thailand

²มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

²Chiang Rai Rajabhat University, Thailand

³นักวิชาการอิสระ

³Independent scholar, Thailand

⁴มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

⁴Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: ketsada.iadp@gmail.com

วันที่รับบทความ : 2 มกราคม 2567; วันแก้ไขบทความ 12 กุมภาพันธ์ 2567; วันตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2567

Received 2 January 2024; Revised 12 February 2024; Accepted 28 February 2024

บทคัดย่อ

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมและเศรษฐกิจที่ถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จึงกลายเป็นทักษะที่จำเป็นในการรับมือกับปัญหาและสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย เช่น การเรียนรู้ผ่านระบบโต้ตอบ และการเรียนรู้แบบบุคคลเฉพาะบุคคล ซึ่งเพิ่ม

Citation:

* ณัฐกานต์ บุญยีน, ดวงใจ บุญโยง, พิชญา ศรีพรรณ และ เกษฎา ผาทอง. (2566). บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์. วารสารกวีานพะเยา, 1(1), 40-47.

Nattakarn Boonyuen, Duangjai Boonyong, Pichaya Sriphan and Ketsada Phathong. (2023). The Role of Digital Technology In Promoting Creative Learning. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 40-47;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

ประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ทั้งนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และการใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทำให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา และเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ในระดับบุคคล โดยบทความนี้มุ่งเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และนำเสนอตัวอย่างที่แสดงถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: บทบาท, เทคโนโลยีดิจิทัล, การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

Abstract

Creative learning plays a significant role in the present era due to the rapid changes in society and the economy driven by technology and innovation. The development of creativity has become an essential skill for addressing challenges and creating new opportunities in a constantly evolving world. Digital technology has become an essential tool in promoting creative learning by providing an effective and modern learning environment, such as interactive learning systems and personalized learning, which enhance learners' potential. Additionally, digital technology supports collaborative learning through online platforms and the use of artificial intelligence (AI) to adapt learning content to individual learners, helping reduce educational disparities and improve learning quality at the personal level. This article aims to propose ways to integrate digital technology into creative learning and presents examples that demonstrate the benefits of using technology in education to prepare learners for the challenges of the digital era.

Keywords: Role, Digital Technology, Promoting Creative Learning

บทนำ

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสังคมและเศรษฐกิจทั่วโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ความคิดสร้างสรรค์กลายเป็นทักษะที่สำคัญในการเผชิญหน้ากับปัญหาและการสร้างโอกาสใหม่ในโลกที่ไม่หยุดนิ่ง ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ สร้างสรรค์ และปรับตัว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและชีวิตประจำวัน (Sawyer, 2011)

ตัวอย่างที่ชัดเจนคือการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ เช่น การแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน การคิดนอกกรอบ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง กระบวนการเหล่านี้ไม่เพียงเพิ่มความสามารถเชิงปัญญา แต่ยังเสริมสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Robinson, 2015)

เทคโนโลยีดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนสำคัญในโลกการศึกษา โดยเฉพาะในยุคที่การเข้าถึงข้อมูลและการเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้กระบวนการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง เทคโนโลยีช่วยสร้างแพลตฟอร์มสำหรับการเรียนรู้เชิงโต้ตอบ (interactive learning) และส่งเสริมการเรียนรู้แบบบุคคลเฉพาะบุคคล (personalized learning) ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (Selwyn, 2017)

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการศึกษา ได้แก่

- การเชื่อมโยงผู้เรียนกับแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ผ่านเครื่องมือและแอปพลิเคชัน
- การสร้างโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Google Classroom หรือ Microsoft Teams (Anderson, 2016)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- วิเคราะห์บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์
- เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้
- นำเสนอตัวอย่างและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลกระทบและประโยชน์ของเทคโนโลยีในด้านการศึกษา

-บทความนี้มีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความสำคัญของการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับความท้าทายในยุคดิจิทัล

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้และการสอนในยุคปัจจุบัน โดยเป็นตัวช่วยในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยมากขึ้น สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2563) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการเข้าถึงข้อมูล แต่ยังช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบโต้ตอบและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ในหลายมิติ เช่น

การเรียนรู้แบบโต้ตอบ (Interactive Learning)

เทคโนโลยี เช่น การใช้แอปพลิเคชันเสริมการสอน หรือระบบเสมือนจริง (Virtual Reality) ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากขึ้น (ปรีชา มณฑาทิกุล, 2564)

1. การเรียนรู้แบบบุคคลเฉพาะบุคคล (Personalized Learning)

ระบบการศึกษาออนไลน์ที่นำเทคโนโลยี AI มาใช้ ช่วยปรับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน เช่น ระบบการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม EdTech ต่าง ๆ (สุพรรณิ สุวรรณภูมิ, 2562)

2. การพัฒนาทักษะดิจิทัล

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูล และการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

เทคโนโลยีดิจิทัลจึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ แต่ยังเป็นตัวเร่งที่ช่วยสร้างความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในกระบวนการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์มีพื้นฐานมาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหลากหลายด้าน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ โดยสามารถแบ่งเป็นแนวคิดสำคัญดังนี้

1. แนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning Approach)

สมชาย สังข์สุวรรณ (2563) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์คือกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผ่านการคิดสร้างสรรค์และการทดลอง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย เช่น การแก้ปัญหา การออกแบบ และการแสดงออกเชิงศิลปะ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีนี้เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ตรง นฤมล ทองใบ (2564) ระบุว่าทฤษฎีที่ใช้ทฤษฎี Constructivism ในการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีระบบ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Experiential Learning Theory)

ตามแนวคิดของ Kolb (1984) ที่ถูกปรับใช้อย่างกว้างขวางในประเทศไทย ดร.วิไลวรรณ ศรีสุวรรณ (2562) ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือทำจริง ช่วยส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ตัวอย่างที่ชัดเจนคือการเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-Based Learning) ซึ่งผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจของตนเอง

4. แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการดิจิทัล (Digital Integration in Learning)

การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนรู้สามารถสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ซอฟต์แวร์สำหรับออกแบบหรือการจำลองสถานการณ์ พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์ (2563) กล่าวว่าเทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความคิดใหม่ ๆ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในบริบทที่หลากหลาย

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์มีรากฐานจากแนวคิดและทฤษฎีสำคัญ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรง, ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Experiential Learning) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง และ แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการดิจิทัล (Digital Integration in Learning) ซึ่งผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์

นักวิชาการไทย เช่น สมชาย สังข์สุวรรณ และ วิไลวรรณ ศรีสุวรรณ เห็นพ้องว่าการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และเรียนรู้ในบริบทที่เหมาะสม โดยอาศัยเทคโนโลยีและกระบวนการเรียนรู้แบบโต้ตอบเป็นตัวช่วยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมเผชิญกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะใหม่ ๆ และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์ (2563) ชี้ให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น สื่ออินเทอร์แอคทีฟ (Interactive Media) และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ได้ในรูปแบบที่ไม่เคยทำได้มาก่อน

1. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

การใช้เทคโนโลยี เช่น ซอฟต์แวร์ออกแบบ การสร้างโมเดล 3 มิติ และโปรแกรมจำลองเสมือนจริง (VR) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองและพัฒนาความคิดในบริบทที่หลากหลาย สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2564) กล่าวว่า การผสมผสานเทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นจินตนาการและสร้างโอกาสในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

2. การสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)

เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์อย่าง Google Workspace หรือ Microsoft Teams ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้อยู่ต่างสถานที่ นฤมล ทองใบ (2565) เสริมว่า การเรียนรู้ร่วมกันผ่านเทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการแบ่งปันความรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ผ่านการทำงานกลุ่ม

3. การปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (Personalized Learning)

ระบบที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เช่น ระบบแนะนำเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน วิไลวรรณ ศรีสุวรรณ (2563) ระบุว่า การประยุกต์ใช้ AI ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทเป็นทั้งเครื่องมือและสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

สรุป

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในยุคปัจจุบันมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์กลายเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับปัญหาซับซ้อนและสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยการสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่เชื่อมโยงผู้เรียนกับแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบโต้ตอบ (interactive learning) และการเรียนรู้แบบบุคคลเฉพาะบุคคล (personalized learning) ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการศึกษาได้สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ผ่านการใช้เครื่องมือและแอปพลิเคชันที่เหมาะสม รวมถึงการสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและการแบ่งปันความรู้ระหว่างผู้เรียน การปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ด้วยการใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ยังเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาและเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้

บทความนี้ได้เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และแสดงให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกของการผสมผสานเทคโนโลยีในการศึกษา เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับความท้าทายในยุคดิจิทัล โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ที่หลากหลาย และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ที่จำเป็นในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว.

เอกสารอ้างอิง

- นฤมล ทองใบ. (2565). *การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านสื่อดิจิทัล*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีชา มณฑานติกุล. (2564). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์ใจ ศิริวัฒน์. (2563). *เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ ศรีสุวรรณ. (2562). *Experiential Learning ในบริบทการศึกษาศตวรรษที่ 21*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมชาย สังข์สุวรรณ. (2563). *การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในบริบทการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2563). *การศึกษาในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2564). *การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพรรณิ สุวรรณภูมิ. (2562). *การปรับตัวของการศึกษาไทยในยุคดิจิทัล*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Anderson, T. (2016). *Theories for Learning with Emerging Technologies*. EdTech Press.
- Robinson, K. (2015). *Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education*. Penguin Books.
- Sawyer, R. K. (2011). *Explaining Creativity: The Science of Human Innovation*. Oxford University Press.
- Selwyn, N. (2017). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Bloomsbury Publishing.

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพฤติกรรมของ เยาวชนในยุคดิจิทัล*

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL CHANGES AND YOUTH BEHAVIOR IN THE DIGITAL AGE

พระครูสุตสารบัณฑิต (จันทน์ ภูมิไผ่)

Phrakrusutasarabundit (Jumnong Pompai)

Corresponding author E-mail: jumnongkai@gmail.com

วันที่รับบทความ : 7 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 20 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 25 กุมภาพันธ์ 2567

Received 7 January 2024; Revised 20 February 2024; Accepted 25 February 2024

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของเยาวชน โดยเฉพาะในด้านการสร้างอัตลักษณ์ การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมทางสังคมผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเยาวชนเป็นกลุ่มที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างรวดเร็ว ด้วยการใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายสังคมและสะท้อนคุณค่าใหม่ๆ ในขณะเดียวกัน ความเสี่ยงทางเทคโนโลยี เช่น การกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์และการเสพติดสื่อดิจิทัล แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อและการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย การศึกษานี้สรุปว่าเยาวชนไทยมีบทบาทสองด้าน ทั้งในฐานะผู้รับและผู้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมโดยรวม

คำสำคัญ: บทบาท, ยุคดิจิทัล, การเปลี่ยนแปลงทางสังคม, พฤติกรรมเยาวชน

Citation:

* พระครูสุตสารบัณฑิต (จันทน์ ภูมิไผ่). (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัล. วารสารกวีณพะยา, 1(1), 48-55.

Phrakrusutasarabundit (Jumnong Pompai). (2024). The Relationship Between Social Changes and Youth Behavior in the Digital Age. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 48-55;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

Abstract

Social change in the digital age plays a significant role in shaping youth behavior, particularly in terms of identity formation, learning, and social participation through digital platforms. Youth are a group that responds to and drives such changes rapidly by utilizing technology to build social networks and reflect new values. At the same time, technological risks, such as cyberbullying and digital media addiction, highlight the need to promote media literacy and raise awareness of safe technology use. This study concludes that Thai youth play a dual role as both recipients and drivers of social change, impacting the broader social structure.

Keywords: Role, Digital Technology, Promoting Creative Learning

บทนำ

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัล ในยุคดิจิทัลที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของเยาวชน โดยเฉพาะในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมและทัศนคติของเยาวชนในหลายด้าน

1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคดิจิทัล

การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตทำให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปในหลายมิติ เช่น การสื่อสารที่รวดเร็วและไร้พรมแดน การเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันที ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจของเยาวชนในด้านต่าง ๆ ดังที่ ศิริวรรณ เจริญชล (2563) ได้กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาของเยาวชนในประเทศไทยว่า "การใช้สื่อดิจิทัลมีบทบาทในการเรียนรู้ของเยาวชนไทย โดยสามารถเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ และเปิดโอกาสให้เยาวชนมีช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย" (ศิริวรรณ, 2563)

2. พฤติกรรมเยาวชนในยุคดิจิทัล

พฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการใช้เทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบในชีวิตของเยาวชน เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความสัมพันธ์และแสดงออกถึงตัวตน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และสื่อสาร แต่ก็อาจเกิดปัญหาการเสพติดเทคโนโลยี การขาดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมแบบตัวต่อตัว หรือการใช้เวลาอยู่กับหน้าจอจนเกินไป ดังที่ พรเทพ แสนพรม (2562) ได้วิจารณ์เกี่ยวกับปัญหาการเสพติดเทคโนโลยีในเยาวชนไทยว่า "เยาวชนไทยมีการใช้เวลาบนสื่อดิจิทัลมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ของเยาวชน" (พรเทพ, 2562)

3. ผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน

การใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้กับเยาวชน โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การใช้งานที่ไม่เหมาะสมหรือขาดการควบคุมอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การบริหารเวลา การจัดการกับอารมณ์ และการสร้างความสัมพันธ์ในสังคมจริง ซึ่ง วิภาดา พิงศิริ (2564) ได้กล่าวว่า "การพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนในยุคดิจิทัลต้องเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการใช้เทคโนโลยีและการมีปฏิสัมพันธ์ในโลกจริง เพื่อให้เยาวชนมีทักษะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในสังคม" (วิภาดา, 2564)

บทบาทของความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและค่านิยมของเยาวชน ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้มีบทบาทสำคัญที่ช่วยกำหนดทิศทางและรูปแบบการใช้ชีวิตของเยาวชน โดยสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นหลักดังนี้

1. การสร้างอัตลักษณ์และค่านิยมผ่านสื่อออนไลน์

เยาวชนยุคดิจิทัลเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น TikTok, Instagram หรือ Twitter ช่วยให้เยาวชนสร้างอัตลักษณ์และค่านิยมใหม่ที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมในระดับโลก

ตัวอย่าง

1.1 การเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น #MeToo หรือ #ClimateStrike ที่มีเยาวชนเป็นหัว
หอก

1.2 การส่งเสริมความหลากหลายทางเพศและสิทธิความเท่าเทียม

2. ขยายเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

โลกดิจิทัลทำให้เยาวชนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้คนจากต่างประเทศและ
วัฒนธรรม ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะด้านความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย และขยายมุมมอง
ในการแก้ไขปัญหา

ผลลัพธ์

2.1 เยาวชนมีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และการปรับตัวต่อการ
เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

2.2 เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่ที่ผสมผสานระหว่างท้องถิ่นและระดับโลก

3. แรงกระตุ้นในการเปลี่ยนแปลงสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนในยุคดิจิทัลช่วยสร้างพลังในการขับเคลื่อนประเด็นทาง
สังคม เช่น การรณรงค์สิ่งแวดล้อม การสนับสนุนประชาธิปไตย และการต่อต้านความอยุติธรรม

ตัวอย่าง

3.1 เยาวชนร่วมกันจัดกิจกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น การระดมทุน หรือการ
จัดเวทีเสวนาเสมือนจริง

4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนา

เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้ง่ายผ่านอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้พฤติกรรม
การเรียนรู้เปลี่ยนไป เช่น การเรียนรู้แบบอิสระผ่านคอร์สออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความรู้
ในชุมชนดิจิทัล

ผลกระทบ

4.1 เยาวชนมีทักษะด้านดิจิทัลที่ดีขึ้น

4.2 การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) กลายเป็นเรื่องปกติ

5. เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ความสัมพันธ์ในยุคดิจิทัลช่วยให้เยาวชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและไอเดียใหม่ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์และชุมชนดิจิทัล ส่งเสริมให้เกิดการคิดนอกกรอบและการพัฒนาโครงการหรือผลิตภัณฑ์ใหม่

ตัวอย่าง

5.1 การพัฒนาแอปพลิเคชันโดยเยาวชน

5.2 การสร้างคอนเทนต์ที่มีเอกลักษณ์และสร้างรายได้

6. ความเสี่ยงและความท้าทาย

แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนในยุคดิจิทัลจะมีข้อดี แต่ก็มีความเสี่ยง เช่น การกลั่นแกล้งทางออนไลน์ (Cyberbullying) การหลงเชื่อข้อมูลเท็จ และการเสพติดเทคโนโลยี

แนวทางแก้ไข

6.1 ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

6.2 การพัฒนานโยบายที่ช่วยคุ้มครองเยาวชนในโลกออนไลน์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัลสามารถอธิบายได้ผ่านแนวคิดและทฤษฎีที่หลากหลาย โดยเน้นที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยี สังคม และการพัฒนาทางจิตวิทยาของเยาวชน

1. ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovations Theory)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นจากการยอมรับและแพร่กระจายของนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ เยาวชนมักเป็นกลุ่มแรกที่ยอมรับและนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ (Early Adopters) ทำให้พฤติกรรมและค่านิยมของพวกเขาส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม

2. ทฤษฎีโครงสร้างและการกระทำ (Structuration Theory)

พฤติกรรมของบุคคล (รวมถึงเยาวชน) ไม่ได้ถูกกำหนดโดยโครงสร้างทางสังคมเท่านั้น แต่บุคคลเองก็สามารถสร้างหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเหล่านั้นได้ การมีส่วนร่วมในสื่อดิจิทัลช่วยให้เยาวชนมีบทบาทในการสร้างสรรค์หรือท้าทายโครงสร้างสังคม

3. ทฤษฎีทุนทางสังคม (Social Capital Theory)

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและเครือข่ายสังคมช่วยเสริมสร้างทุนทางสังคม ซึ่งสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและโอกาสทางสังคม เยาวชนสามารถสร้างเครือข่ายในโลกออนไลน์ที่มีผลต่อความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

เยาวชนเรียนรู้พฤติกรรมผ่านการสังเกตและเลียนแบบบุคคลหรือเนื้อหาในสื่อดิจิทัล ความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้มีอิทธิพล (Influencers) ในสังคมออนไลน์ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติ ได้แก่

4.1 การเลียนแบบแฟชั่นและไลฟ์สไตล์จาก Influencers

4.2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคสินค้าจากสื่อออนไลน์

5. ทฤษฎีการเปลี่ยนผ่านทางสังคมและเทคโนโลยี (Technological Determinism)

เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์ เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดีย และ AI ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและวิถีคิดของเยาวชน เช่น การใช้สมาร์ทโฟนที่เปลี่ยนวิถีชีวิตและการสื่อสาร หรือ การเสพข้อมูลแบบเรียลไทม์ที่เปลี่ยนวิธีการเรียนรู้

6. ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization Theory)

เยาวชนในยุคดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งช่วยให้พวกเขาเข้าถึงข้อมูลและวัฒนธรรมจากทั่วโลก ทำให้เกิดวัฒนธรรมผสมผสาน (Hybrid Culture) และเกิดการแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรม เช่น การรับชมซีรีส์ต่างประเทศและเลียนแบบวัฒนธรรม การสนับสนุนแคมเปญระดับโลก หรือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

7. ทฤษฎีการใช้และความพอใจ (Uses and Gratifications Theory)

เยาวชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการและความพอใจ เช่น การแสวงหาความรู้ ความบันเทิง หรือการสร้างตัวตนบนโลกออนไลน์ เช่น การเล่นเกมออนไลน์ เพื่อตอบสนองความสนุกและความท้าทาย หรือ การสร้างเพจหรือคอนเทนต์เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม

สรุป

ยุคดิจิทัลได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมและพฤติกรรมของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญ เยาวชนเป็นกลุ่มที่เปิดรับเทคโนโลยีใหม่และมีบทบาทในการขับเคลื่อนเทรนด์และวัฒนธรรมดิจิทัล (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2563) การใช้โซเชียลมีเดียและแพลตฟอร์มออนไลน์ทำให้เยาวชนสร้างเครือข่าย สร้างอัตลักษณ์ และเข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางสังคมมากขึ้น

พฤติกรรมของเยาวชนสะท้อนถึงการเรียนรู้แบบตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผ่านการใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ เช่น YouTube หรือ Coursera ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการและการสร้างอัตลักษณ์ของเยาวชนในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ เยาวชนยังใช้โซเชียลมีเดียในการสร้างทุนทางสังคมและเครือข่าย

อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงของเทคโนโลยีก็ยังคงมีอยู่ เช่น การกลั่นแกล้งทางออนไลน์ (Cyberbullying) และการเสพติดสื่อดิจิทัล จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ

โดยสรุป เยาวชนไทยไม่ได้เป็นเพียงผู้รับการเปลี่ยนแปลง แต่ยังเป็นผู้ขับเคลื่อนสังคมในยุคดิจิทัล พวกเขามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่สะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2563). *เยาวชนกับสังคมดิจิทัล: บทบาทและความท้าทาย*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2564). *สื่อสังคมออนไลน์กับการสร้างเครือข่ายเยาวชน*. เชียงใหม่:

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2561). *วัฒนธรรมเยาวชนในยุคเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: มติชน.

อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2562). *เทคโนโลยีกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรทิพย์ ชัยภักดี. (2565). *ทุนทางสังคมและเครือข่ายเยาวชนในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กุลธิดา รุ่งเรือง. (2563). *การเรียนรู้ของเยาวชนผ่านเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล อรุโณทัย. (2562). *อัตลักษณ์เยาวชนในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยเยาวชนไทย.

วรภรณ์ แซ่ลี้. (2564). *การรู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Castells, M. (2010). *The Rise of the Network Society*. Oxford: Wiley-Blackwell.

Livingstone, S., & Haddon, L. (2009). *Kids Online: Opportunities and Risks for Children*. Bristol: Policy Press.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.

Selwyn, N. (2011). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. London: Continuum.

Tapscott, D. (2009). *Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World*. New York: McGraw-Hill.

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับ มัธยมศึกษา*

THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE AND SKILLS IN THE 21ST CENTURY : A CASE STUDY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์¹ และ พระมหาอรุณ ปญญารุโณ²

Kanjira Wjitwatcharak¹ and Phramaha Aroon Panyaruno²

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding author E-mail: kanjira9@gmail.com

วันที่รับบทความ : 20 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 23 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 25 กุมภาพันธ์ 2567

Received 20 January 2024; Revised 23 February 2024; Accepted 25 February 2024

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญในการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันต้องการทักษะที่ไม่เพียงแต่เน้นการรู้จักเนื้อหาวิชาการ แต่ยังต้องการทักษะอื่นๆ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การใช้เทคโนโลยีการทำงานร่วมกัน และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทหลักของการพัฒนาทักษะเหล่านี้คือ การเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต โดยเฉพาะการคิดสร้างสรรค์และคิดเชิงวิพากษ์, การเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยี, การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน, การสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาท, การพัฒนาทักษะ, การพัฒนาความรู้, ความรู้ที่นักเรียน, นักเรียนมัธยมศึกษา, ความรู้ในศตวรรษที่ 21

Citation:

* กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์ และ พระมหาอรุณ ปญญารุโณ. (2567). การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารกวีณพะเยา, 1(1), 56-62.

Kanjira Wjitwatcharak and Phramaha Aroon Panyaruno. (2024). The Development of Knowledge and Skills in the 21st Century : A Case Study of Secondary School Students. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 56-62;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

Abstract

The development of knowledge and skills in the 21st century plays a crucial role in education and student development, as the rapidly changing world of today demands not only academic content knowledge but also other skills such as critical thinking, technology use, collaboration, and effective communication. The main roles of developing these skills include preparing students for the future, particularly in terms of creative and critical thinking, enhancing technology skills, fostering collaboration, building lifelong learning capabilities, and encouraging creativity. These roles are essential in ensuring that students are well-equipped to face future challenges effectively.

Keywords: Role, Skill Development, Knowledge Development, Student Knowledge, Secondary School Students, 21st Century Knowledge.

บทนำ

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว โดยการพัฒนาทักษะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มักจะรวมถึงทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน รวมไปถึงทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (Saavedra & Opfer, 2012).

กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา

กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะเน้นไปที่การพัฒนาและส่งเสริมทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นักเรียนในระดับนี้มักจะเริ่มต้นเข้าสู่โลกของการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ๆ ที่เน้นการใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการคิดวิเคราะห์

การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องการการเรียนรู้ที่ไม่เพียงแต่เน้นที่เนื้อหาวิชาแต่ยังรวมถึงการเรียนรู้ทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่น การสร้างโครงการร่วมกับ

เพื่อน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หรือการพัฒนาโครงการที่ใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

การประยุกต์ใช้ทักษะในห้องเรียน

การประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในห้องเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้การเรียนรู้แบบโครงการ (Project-Based Learning) ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาและฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการแก้ปัญหาผ่านการทำงานจริง นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือแอปพลิเคชันในการศึกษาก็ช่วยเพิ่มทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวัน (Partnership for 21st Century Learning, 2019)

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันต้องการทักษะที่ไม่ใช่เพียงแต่เน้นการรู้จักเนื้อหาวิชาการ แต่ยังต้องการทักษะที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเติบโตในทุกๆ ด้าน เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกันและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคือ บทบาทหลัก ของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

1. บทบาทในการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต

การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ การพัฒนา ทักษะ การคิดสร้างสรรค์ และ การคิดเชิงวิพากษ์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บทบาทในการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยี

การเรียนรู้ทักษะด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพราะเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต เช่น การเรียนรู้ การทำงาน และการสื่อสาร นักเรียนที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีจะสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้พวกเขาสามารถทำงานในโลกดิจิทัลได้ดีขึ้น

3. บทบาทในการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานร่วมกันเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคม การพัฒนาทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานในทีมได้ดี โดยเน้นการ สื่อสาร และ การประสานงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขาสามารถทำงานในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและมีการเปลี่ยนแปลงได้

4. บทบาทในการสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ยังรวมถึงการพัฒนาทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และการปรับตัว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้

5. บทบาทในการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์

ทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ และนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นนวัตกรรม การพัฒนาทักษะนี้ในผู้เรียนจะช่วยสร้างผู้ที่มีความสามารถในการคิดและสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญในยุคที่การแข่งขันทางนวัตกรรมสูง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย ที่ต้องการการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง การพัฒนาทักษะเหล่านี้ไม่ได้จำกัดแค่ทักษะทางวิชาการ แต่รวมถึงทักษะทางสังคมและเทคโนโลยีที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนในระดับมัศึกษามีความพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในบริบทของประเทศไทย

ในประเทศไทย การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้รับการยอมรับและมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้เริ่มส่งเสริมการเรียนรู้

การสอนที่เน้นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีอย่างมี
ประสิทธิภาพ (สุนทรียา สอนทอง, 2015).

ทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)

นักการศึกษาในประเทศไทยเช่น ศิริรัตน์ คมขำ (2016) เน้นการพัฒนา ทักษะการคิด
เชิงวิพากษ์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลและการ
ประเมินผลอย่างมีเหตุผล การฝึกฝนทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในสถานการณ์ที่
ไม่แน่นอน และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะการทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร (Collaboration and Communication Skills)

ตามที่ อัมพร วรรณวิทย์ (2017) ได้กล่าวไว้ ทักษะในการ ทำงานร่วมกัน เป็นหนึ่งใน
ทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในยุคที่การทำงานเป็นทีมและการ
สื่อสารในรูปแบบต่างๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นในทุกด้านของการทำงานและการดำเนินชีวิต
การพัฒนาทักษะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะการใช้เทคโนโลยี (Technology Skills)

สถานการณ์ในประเทศไทยมีการใช้งาน เทคโนโลยี ในการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถ
เข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงานในอนาคต
(นันทนา กุลอุดม, 2019)

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมากในด้านการศึกษา
เนื่องจากโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้การ
เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อให้พวกเขาสามารถปรับตัวและเติบโตใน
สังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของบทความมีดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถรับมือกับความท้าทายและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยการฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิพากษ์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยี
2. การเรียนรู้แบบยั่งยืน การพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะด้านวิชาการ แต่ยังเป็นการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสำคัญมากในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์
3. การประยุกต์ใช้ทักษะในชีวิตจริง ทักษะที่เรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้จริง โดยเฉพาะทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีความพร้อมในการทำงานในโลกที่มีการแข่งขันสูง
4. การส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย: บทความนี้เน้นถึงความสำคัญของการใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-Based Learning) และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นได้มากขึ้น

สรุป

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสะท้อนถึงแนวทางในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 และเน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะทางวิชาการ แต่ยังรวมถึงทักษะการใช้ชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโลที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกัน และการพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ในโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างมั่นใจและประสบความสำเร็จ และเน้นถึงความสำคัญของการ

พัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และแสดงให้เห็นว่าเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา กุลอุดม. (2019). การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรม*, 25(3), 85-98.
- ศิริรัตน์ คมขำ. (2016). การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาศาสตร์*, 18(2), 45-60.
- สมพร ภู่งษ์. (2018). การใช้การเรียนรู้แบบโครงการในห้องเรียน: การพัฒนาและประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาและเทคโนโลยี*, 16(2), 58-70.
- สุนทรียา สอนทอง. (2015). การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21: แนวทางและกลยุทธ์ในการศึกษาไทย. *วารสารการศึกษากับการพัฒนา*, 12(1), 32-44.
- อัมพร วรรณวิทย์. (2017). ทักษะการทำงานร่วมกันในศตวรรษที่ 21: แนวทางและวิธีการพัฒนา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 15(4), 120-134.
- Partnership for 21st Century Learning. (2019). Framework for 21st century learning. *P21*.
- Saavedra, A. R., & Opfer, V. D. (2012). Teaching and learning 21st century skills: Lessons from the learning sciences. *The International Society for Research in Education and Development*.

วารสารกวีานพะเยา

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารกวีานพะเยา

วารสารกวีานพะเยา เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้ กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 8) สมมติฐาน (ถ้ามี)
- 9) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 10) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 12) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 13) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 14) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 15) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้

- 5.1 ภาพปกหนังสือ
- 5.2 แปลจากหนังสือ:
- 5.3 ผู้เขียน:
- 5.4 ผู้แปล:
- 5.5 สำนักพิมพ์:
- 5.6 ปีที่พิมพ์:
- 5.7 จำนวนหน้า:

- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)

10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาศักยภาพคนสู่อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาร” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เขียวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คัมรักษา และอัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N., 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง. (2548). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ./ ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณทวงศ์. (2556) ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), *คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้* (หน้า 39-68). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์*, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ./ ใน ชื่อสารานุกรม,/(เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาจพันธ์. (2537). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์). //ชื่อบทความ. //ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เมื่อกสกันธ. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). // ชื่อวิทยานิพนธ์. //ใน ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา. /ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่ม
น้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควณิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์). //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อุตถาพร,
สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริ่งจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpso.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).// ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ ตอนที่/ หน้า/ (วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษภา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมณูญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (ร่ำจวนจจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเดปิฎก 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). *รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเตอร์เน็ต)*. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phetthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices

and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารกวีานพะเยา ได้ที่ <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journal.kwanphayao@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารกวีานพะเยา

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ไม่ตรงกับแนวทางของวารสารกวีานพะเยา หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารลั้งค์ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารกวีานพะเยา

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

...(16.pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1..... (16.pt)

2..... (16.pt)

3..... (16.pt)

การทบทวนวรรณกรรม (18 pt)

1..... (16.pt)

2..... (16.pt)

สรุป..... (16.pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16.pt) ระบุรูปแบบของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt).....ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ.....

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

อภิปรายผล (18 pt)

(16.pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16 pt).....ระบุนองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สักระยะที่ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดได้ใจความพร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16.pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16.pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16.pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16.pt).....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt)

... (16 pt) ...

[illegible]

สรุป (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป้นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16.pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

...(16.pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยรณ ที่ สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อาจอิงถามี)

จุดเด่น

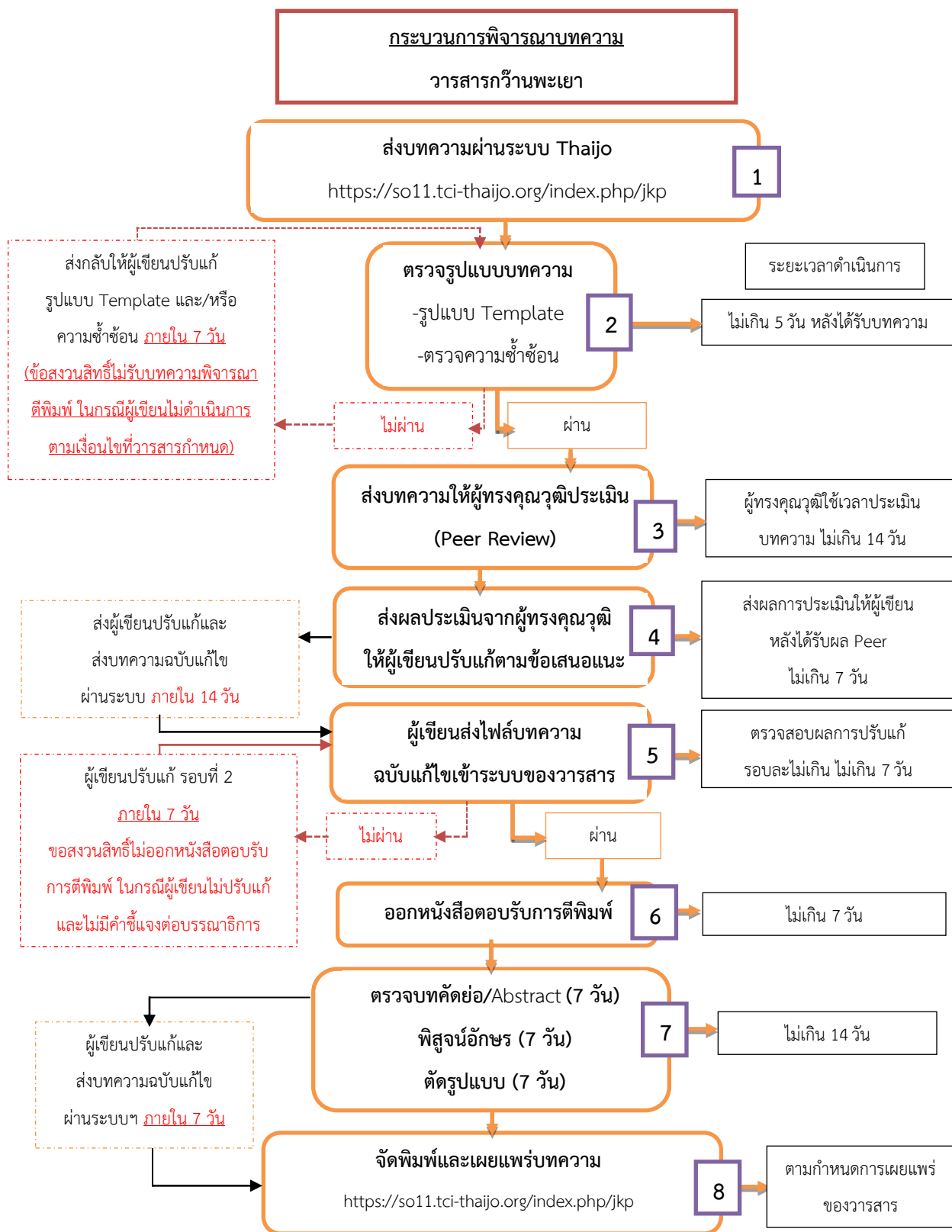
จุดด้อย

สรุป (18 pt)

(16.pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษาที่นำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไป ใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมাত্রา ไม่เอียง ไม่หนา ไม่แทรกภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16.pt)

หมายเหตุ: ระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาบทความตั้งแต่ผู้พิมพ์ส่งบทความเข้าระบบ ขั้นตอนที่ 1-6 ใช้ระยะเวลา
ประมาณ 1 เดือน ในการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์ (ผู้พิมพ์บทความต้องปรับแก้บทความตามกำหนด)